

**REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
ODELJENJE ZA PRIZNAVANJE I ZAŠTITU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA**

SAMO ZA INTERNU UPOTREBU

**REZULTATI ISPITIVANJA
PROIZVODNE I UPOTREBNE VREDNOSTI (VCU TEST)
NOVOSTVORENIH DOMAĆIH I STRANIH SORTI
OZIME ULJANE REPICE U OGLEDNOM POLJU I
LABORATORIJI U PERIODU 2005/06. I 2006/07 GODINE**

BEOGRAD, AVGUST 2007. GODINE

SADRŽAJ

	Strana
I MATERIJAL I METODOLOGIJA ISPITIVANJA	3
II REZULTATI VCU ISPITIVANJA HIBRIDA I SORTI U OGLEDNOM POLJU I LABORATORIJI	5

OZIMA ULJANA REPICA**Registarski broj sorte**

Sorta 1	320-04-12414 / 2005-06	6
Sorta 2	320-04-12416 / 2005-06	8
Sorta 3	320-04-12415 / 2005-06	10
Sorta 4	320-04-12440 / 2005-06	12
Sorta 5	320-04-12443 / 2005-06	14
Sorta 6	320-04-12441 / 2005-06	16
Sorta 7	320-04-12421 / 2005-06	18
Sorta 8	320-04-12355 / 2005-06	20
Sorta 9	320-04-12362 / 2005-06	22
Sorta 10	320-04-12360 / 2005-06	24
Sorta 11	320-04-12361 / 2005-06	26
Sorta 12	320-04-12382 / 2005-06	28
Sorta 13	320-04-12423 / 2005-06	30
Sorta 14	320-04-12422 / 2005-06	32
Sorta 15	320-04-12426 / 2005-06	34

JARA ULJANA REPICA

Sorta 16	320-04-00523/2007-08	36
Sorta 17	320-04-00522/2007-08	37
Sorta 18	320-04-01680/2007-08	38
Sorta 19	320-04-01679/2007-08	39

I MATERIJAL I METODIKA

U mreži sortnih mikroogleda u periodu 2005/2006 - 2006/2007. godine završeno je ispitivanje 15 sorti ozime i 4 sorte jare uljane repice.

Ispitivanje ozime i jare uljane repice u oglednom polju obavile su sledeće organizacije:

- DP "Agroinstitut", Sombor
- Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
- Institut "Tamiš", Pančevo

Hemijsko tehnološke analize obavile su sledeće laboratorije:

- SP Laboratorija, Bečej (sadržaj sirovog ulja i eruka kiseline)
- Zavod za tehnologiju hrane za životinje, Novi Sad (sadržaj glukozinolata)
- DP "Agroinstitut", Sombor (sadržaj ulja)

Ogledi su izvedeni po planu potpuno slučajnog blok-sistema u četiri ponavljanja, sa sledećim elementima ogleda:

Dužina osnovne parcele	5m
Širina osnovne parcele	2 m
Površina osnovne parcele	10 m ²
Površina obračunske parcele	7,35 m ²
Broj ponavljanja	4
Dubina setve	1,5-2 cm
Broj redova osnovne parcele	8
Broj redova obračunske parcele	6
Razmak između redova	25 cm
Razmak između biljaka u redu	6 cm
Razmak između parcela	1 m
Razmak između blokova	1,5 m

U toku vegetacije vršena su sledeća zapažanja i merenja:

- datum setve,
- datum nicanja (preko 50% izniklih biljaka),
- sklop pri ulasku u zimu i procenat prezimelih biljaka (u svim ponavljanjima),
- datum početka cvetanja (10% cvetalih biljaka)
- visina do 1. bočne grane i visina biljke u cm (iz drugog reda u prvom ponavljanju),
- pucanje ljuske - ocena od 1 do 9 (1 = nema pucanja ljuske; 3 = ljuske 25% ispucale; 5 = ljuske 50% ispucale; 7 = ljuske 75% ispucale; 9 = ljuske 100% ispucale) u prvom ponavljanju
- datum tehnološke zrelosti - žetve

U toku ispitivanja sorti u oglednom polju obavljeno je ocenjivanje u uslovima prirodne infekcije na ekonomski značajne bolesti:

1. bela trulež (*Sclerotinia sclerotiorum*)
2. tamno mrka pegavost (*Alternaria spp.*)
3. suva trulež korena i stabljike (*Phoma lingam*)

Ocenjivanje stepena osetljivosti vršeno je ocenama od 1 do 9 :

- 1 – sorta otporna, usev bez simptoma, stepen prisustva 0%,
- 2 – sorta tolerantna, prisustvo bolesti u tragovima, stepen prisustva do 2%.
- 3 – sorta podložna napadu bolesti, slab napad, stepen prisustva do 5%,

- 4 – sorta slabo osetljiva na napad bolesti, stepen prisustva do 10%,
- 5 – sorta srednje osetljiva na napad bolesti, srednji napad, stepen prisustva do 20%,
- 6 – sorta osetljiva na napa bolesti, izrazit napad, stepen prisustva do 40%,
- 7 – sorta jako osetljiva, jak napad, stepen prisustva do 60%,
- 8 – sorta veoma osetljiva na napad bolesti, napad vrlo jak, stepen prisustva do 80%,
- 9 – sorta izuzetno osetljiva, napad izuzetno jak, stepen prisustva preko 80%.

Neposredno nakon žetve utvrđen je ukupan broj biljaka po parcelici, prinos (na bazi 9% vlage) i vlaga zrna.

Sadržaj sirovog ulja na suhu materiju utvrđen je u svim godinama ispitivanja iz dva uzorka sa svakog lokaliteta.

Sadržaj eruka kiselina utvrđen je pre setve iz uzoraka semena koji su poslani izvođačima oglada, a koji su dostavljeni za potrebe ispitivanja.

Sadržaj glukozinolata određen je iz prosečnog uzorka od 0,5 kg iz jednog lokaliteta koji je dostavljen ovlašćenoj laboratoriji.

Rezultati za prinos zrna obrađeni su na osnovu analize varijanse jednofaktorijskog, dvofaktorijskog i trofaktorijskog oglada po planu potpuno slučajnog blok sistema, a ocena značajnosti je izračunata za nivo rizika od 5% i 1% na osnovu Dunnet-ovog testa. Pored ocena značajnosti za navedena obeležja izračunat je i koeficijent varijacije (Cv). Za sva ostala obeležja izračunata je aritmetička sredina.

KRITERIJUMI ZA PRIZNAVANJE:

Na osnovu hemijskih analiza, utvrđuje se procentualni sadržaj eruka kiselina.

Sorta ili hibrid koja je prijavljena kao tip "0", a kod koje je sadržaj eruka kiselina veći od 2%, ne može biti predložena za priznavanje.

Sorta ili hibrid koja je prijavljena kao tip "00", a kod koje je u proseku dve godine sadržaj glukozinolata veći od 25 $\mu\text{mol/g}$ suve materije i sadržaj eruka kiseline veći od 2% ne može biti predložena za priznavanje, bez obzira na ostvaren prinos semena.

Sorta ili hibrid koja je prijavljena za tehničku upotrebu (za proizvodnju biodizela) može imati veći sadržaj eruka kiselina i glukozinolata od prethodno navedenih vrednosti.

Za sadržaj sirovog ulja

Sorta ili hibrid koja ostvari manje od 2% razlike u smislu većeg prinosa ulja u odnosu na standard u dve godine ispitivanja, ne može biti predložena za priznavanje. Izuzetak je ukoliko pokaže veću tolerantnost na bolesti ili veći procenat prezimljavanja ili manje pucanje ljuske u odnosu na sortu standard.

Komisija za uljanu repicu 20. 8.2007.

DEŠIFRACIJA SORTI ULJANE REPICE ISPITIVANIH U PERIODU 2005-2007.

Šifra	Broj prijave i datum	Oznaka pod kojom jesorta prijavljena	Vlasnik sorte/ semenska kuća	Predlog komisije
Ozima uljana repica				
Sorta 1	320-04-12414 / 2005-06	Smart	Syngenta Crop Protection AG	+
Sorta 2	320-04-12416 / 2005-06	Madrigal		+
Sorta 3	320-04-12415 / 2005-06	RNX 1702		-
Sorta 4	320-04-12440 / 2005-06	NS-L-22 (Branka)	Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad	+
Sorta 5	320-04-12443 / 2005-06	NS-L-23		-
Sorta 6	320-04-12441 / 2005-06	NS-L-24		-
Sorta 7	320-04-12421 / 2005-06	Baros	Norddeutsche Pflanzenzucht Hans Georg Lembke KG	+
Sorta 8	320-04-12355 / 2005-06	Ontario	Nickerson International Research	+
Sorta 9	320-04-12362 / 2005-06	H 902123 (Tragan)	KWS SAAT AG	+
Sorta 10	320-04-12360 / 2005-06	1085-1A (Rodeo)		+
Sorta 11	320-04-12361 / 2005-06	H902077 (Tractor)		+
Sorta 12	320-04-12382 / 2005-06	PR46W10/X01W694 C	Pioneer HI-Bred International, INC	+

Sorta 13	320-04-12423 / 2005-06	Titan	Norddeutsche Pflanzenzucht Hans Georg Lembke KG	+
Sorta 14	320-04-12422 / 2005-06	Baldur	Norddeutsche Pflanzenzucht Hans Georg Lembke KG	+
Sorta 15	320-04-12426 / 2005-06	Es Hidromel	Euralis Semences	+
Jara uljana repica (setva 2007.)				
Sorta 16	320-04-00523/2007-08	JR-NS-10 (Mira)	IRP NS	+
Sorta 17	320-04-00522/2007-08	JR-NS-21 (Jovana) st.	IRP NS	+
Sorta 18	320-04-01680/2007-08	H 604381 (Jerry)	KWS SAAT AG	+
Sorta 19	320-04-01679/2007-08	SR H 604423 (Jakob) st.	KWS SAAT AG	+

